

Muntlig framställning 2

- hur man presenterar sitt arbete tydligt och övertygande

- Att hantera nervositet
- Manus
- Powerpoint och andra hjälpmedel
- Röst, språk och kroppsspråk

Dessutom: **Opponering – skriftlig och muntlig**

Kandidatseminariet den 21 mars 2017

Sofia Sevón

Presentationer 25–27 april

- 10 minuter – prick!
- Powerpointpresentation (eller motsvarande) på förhand
- Nedräkning 5 – 3 – 1 – nu!

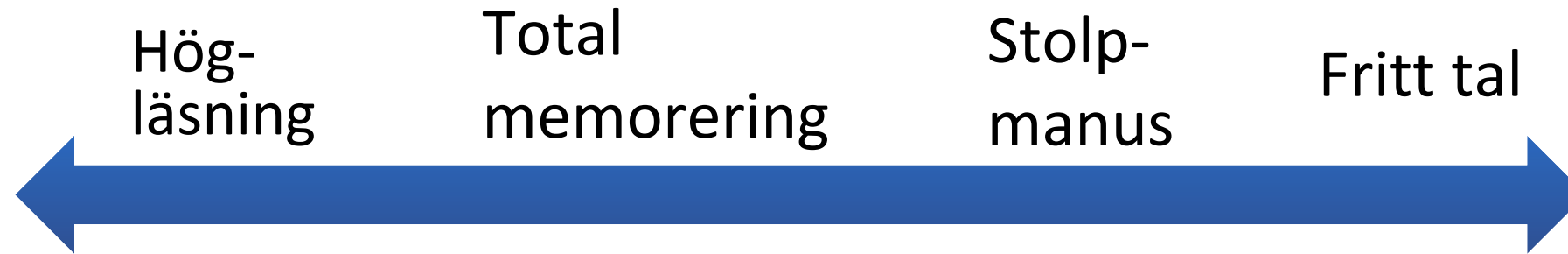

Om nervositet

- (Nästan) alla är nervösa: acceptera oron
- Nervositet syns mindre än man tror
- Publiken vill dig väl
- Var dig själv!
- **FÖRBERED DIG!**
- Tänk positivt! Visualisera.

Manusfrågan

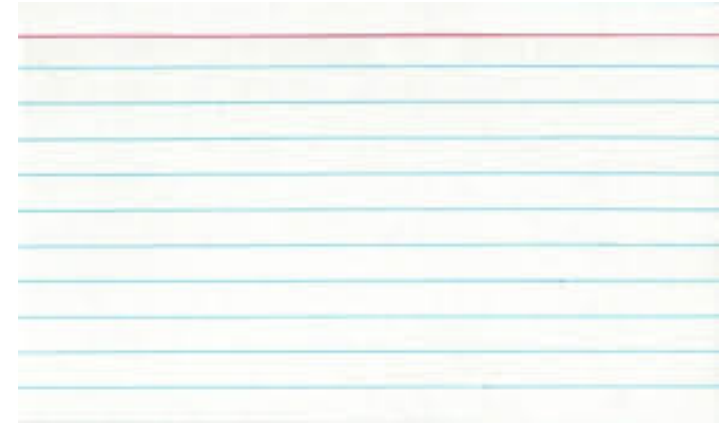

- + exakt
- + säkert
- högtravande, formellt
- oflexibelt
- mycket förberedelse

- + mindre förberedelse
- + flexibelt
- osäkert
- mindre exakt

Manus

- Stolpar – stort typsnitt
- Små kort hellre än stora papper
- Om du vill skriva mer (t.ex. inledning och avslutning ordagrant) – memorera!
- Skriv upp sifferuppgifter för säkerhets skull
- Om du tappar bort dig – ta det lugnt – leta rätt ställe i manus.

Om att öva

- Öva många gånger!
- Öva för testpublik och/eller som om du hade publik
- Kolla tiden. Övning går ofta snabbare.
- Öva ≠ memorera

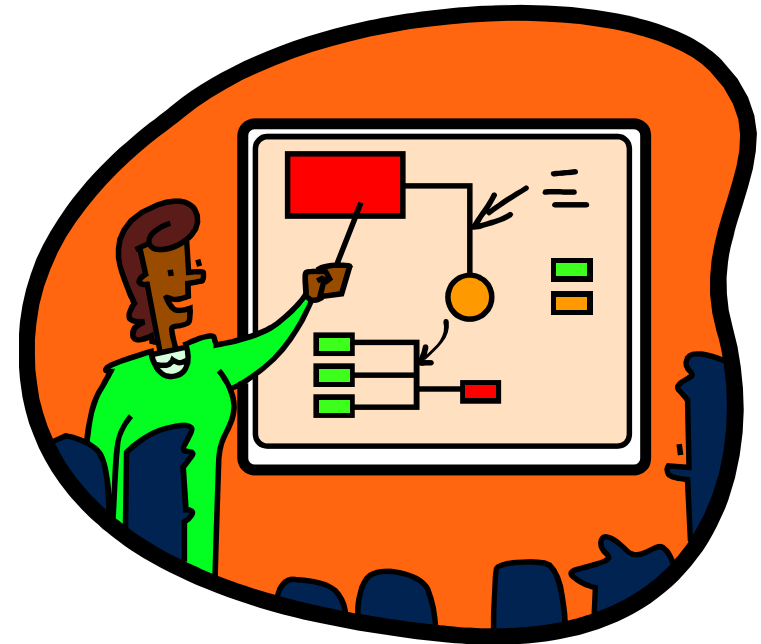

Visuella hjälpmedel vid presentationer

Använd visuella hjälpmedel för att göra det du säger

- mer begripligt
- mer intressant
- mer levande
- mer minnesvärt

– men inte som dekoration

Text i presentationer

- Mest nyckelord, få småord
- Punkter hellre än hela meningar (?)
- Tillräcklig fontstorlek och kontrast (detta 28)
- Max 7 rader per bild (?)
- Läsarvänligt typsnitt
- Stava rätt!

Alleys förslag:
Fetstil
Huvudpoäng 28 p
Nästa nivå 24 p
Minsta tänkbara 18 p
Referenser 14 p

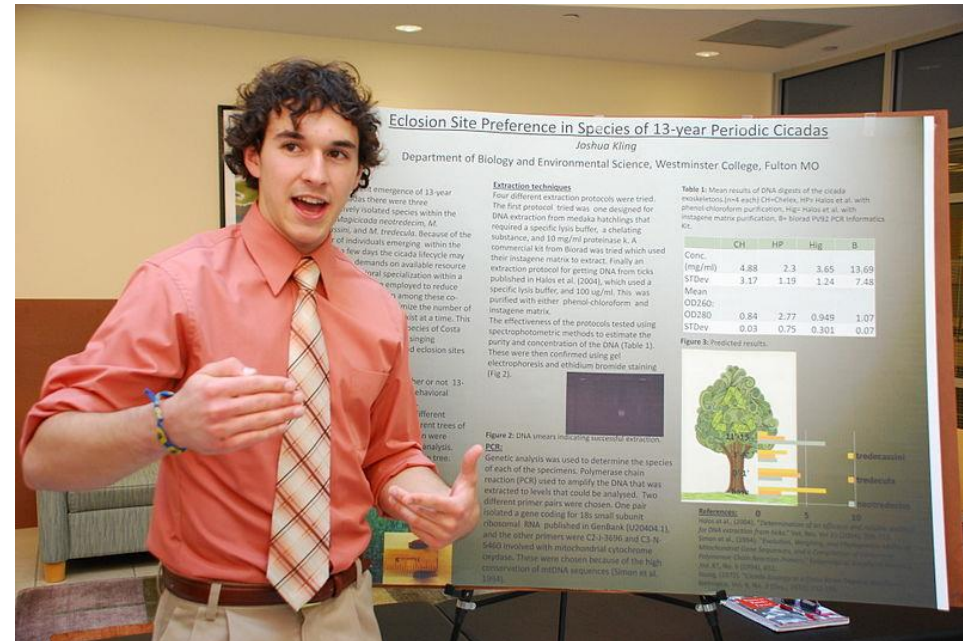
Text i presentationer

- Mest nyckelord, få småord
- Punkter hellre än hela meningar (?)
- Tillräcklig fontstorlek och kontrast (detta 28)
- Max 7 rader per bild (?)
- Läsarvänligt typsnitt
- Stava rätt!

Alleys förslag:
Fetstil
Huvudpoäng 28 p
Nästa nivå 24 p
Minsta tänkbara 18 p
Referenser 14 p

Bilder i presentationer

- Bilder viktiga i tekniska presentationer
- Inte för mycket information per bild
- Ger variation, mindre fokus på person
- Bilder kan ge känsla
- Välvalda bilder visar på engagemang

Använd gärna bilder som licensierats med Creative Commons:

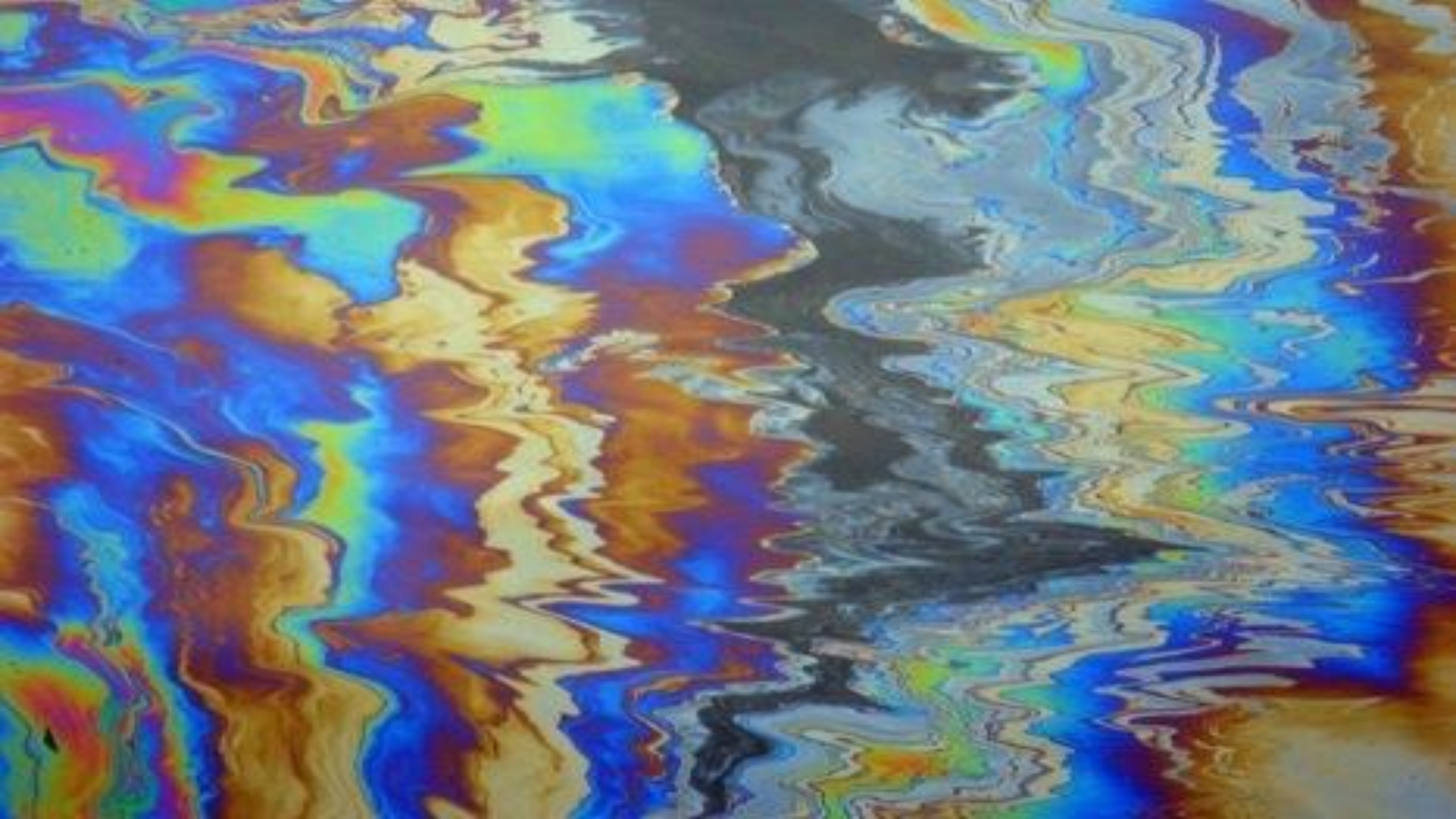
Sök: <http://search.creativecommons.org/>

Läs om hur: <http://www.creativecommons.se/hur-funkar-det/for-att-anvanda-cc-material>

Fråga: lärcentret har avdelning för visuell kommunikation

Bild

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Student_research_presentation_at_Westminster_College_Undergraduate_Scholars_Forum.jpg

En typisk finländsk skogsägare

Ägargrupp:

Privatperson

Ålder:

60 år

Kön:

Man

Bosättningsort:

Landsbygd

Yrke:

Pensionär

Mål:

Månginriktad

Lägenhetens storlek:

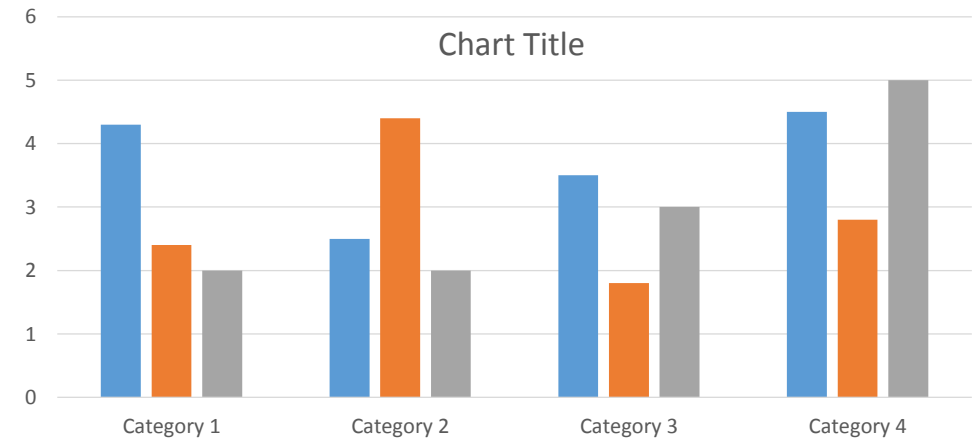
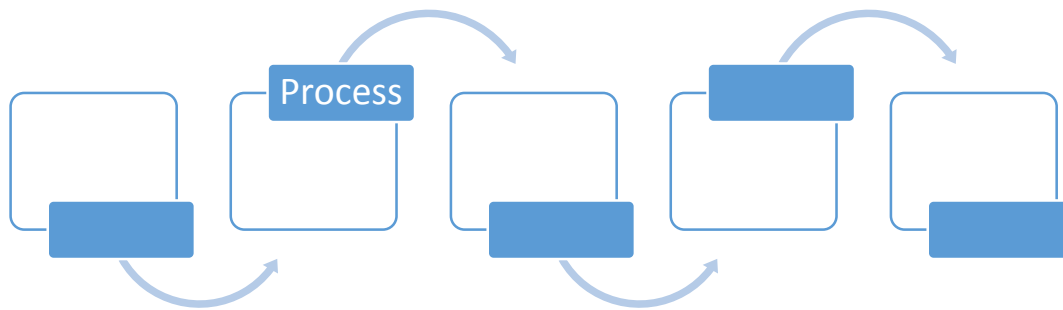
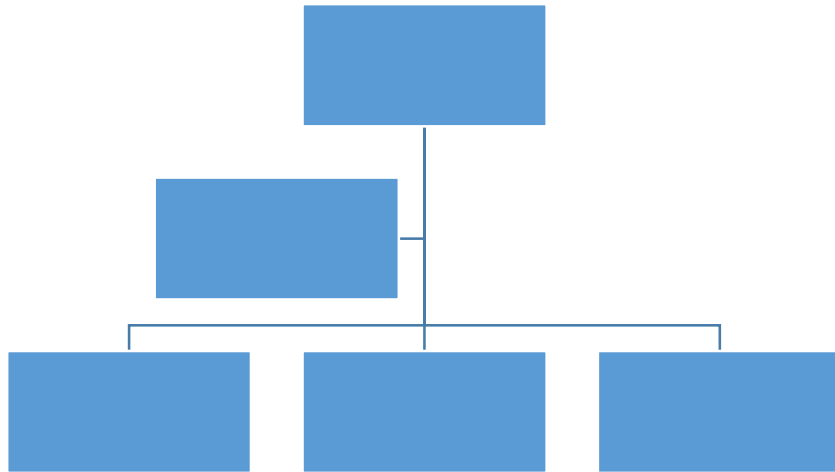
30 hektar

Tabeller och diagram i presentationer

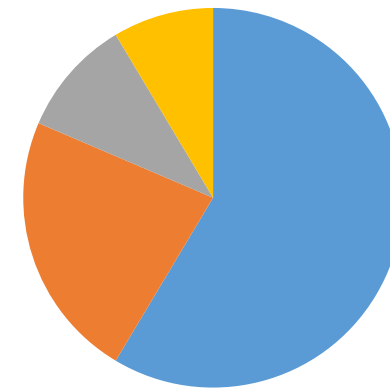
- Diagram effektivare än tabeller
- Tydliga rubriker
- *Enkla* diagram (gör egna)
- Tillräcklig storlek på ord och siffror
- Tabeller: max 5–6 kolumner
- Presentera rubrik + axlar + tolkning

Välj diagram efter innehåll

Column1 Series 2 Series 3

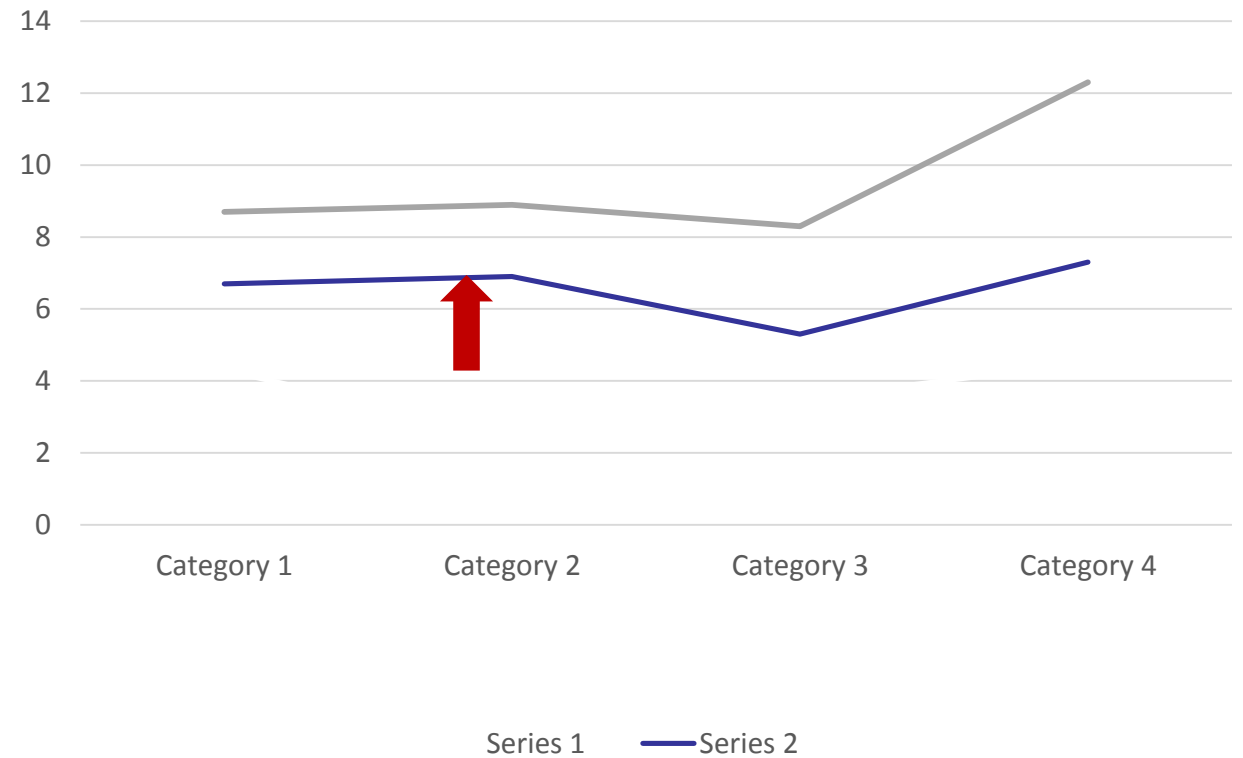
Column1 Series 2 Series 3

Diagram att ladda ned: <http://www.duarte.com/diagrammer/>

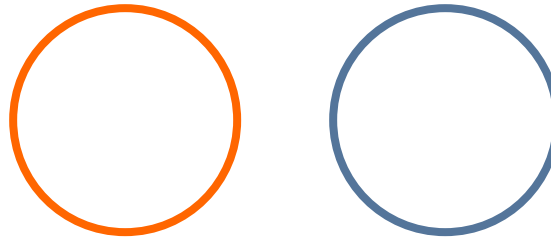
Markera det intressanta

Revenue Trends

	Q1	Q2	Q3	Q4	Total
Americas	-18%	7%	25%	2%	2%
Australia	47%	-7%	26%	15%	17%
China	15%	-5%	1%	7%	19%
Europe	57%	10%	-3%	7%	13%
India	57%	6%	-9%	8%	19%

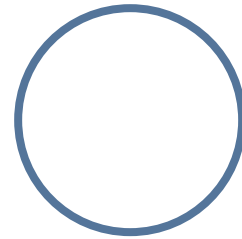
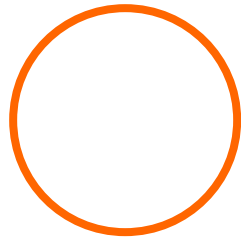
connect
join
combine

motion path

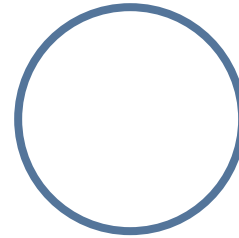
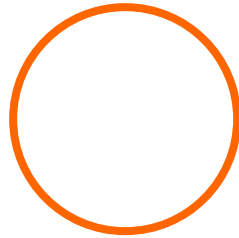
Den här bilden och de som följer är tagna från:
<http://www.duarte.com/book/slideology/#www>

change
shift
rank

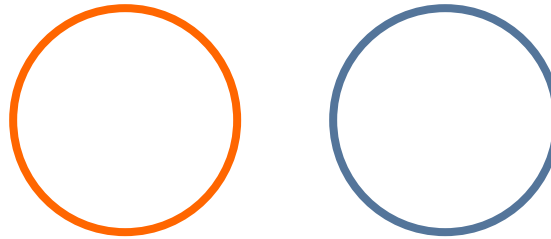
rotation

surpass
grow
outweigh

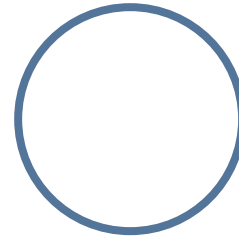
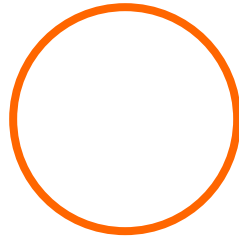
grow/shrink

collide
fight
pressure

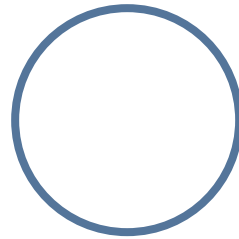
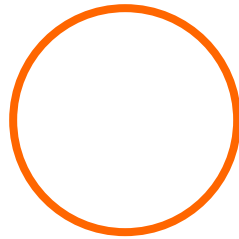
motion path
shrink

dominate
take over
manage

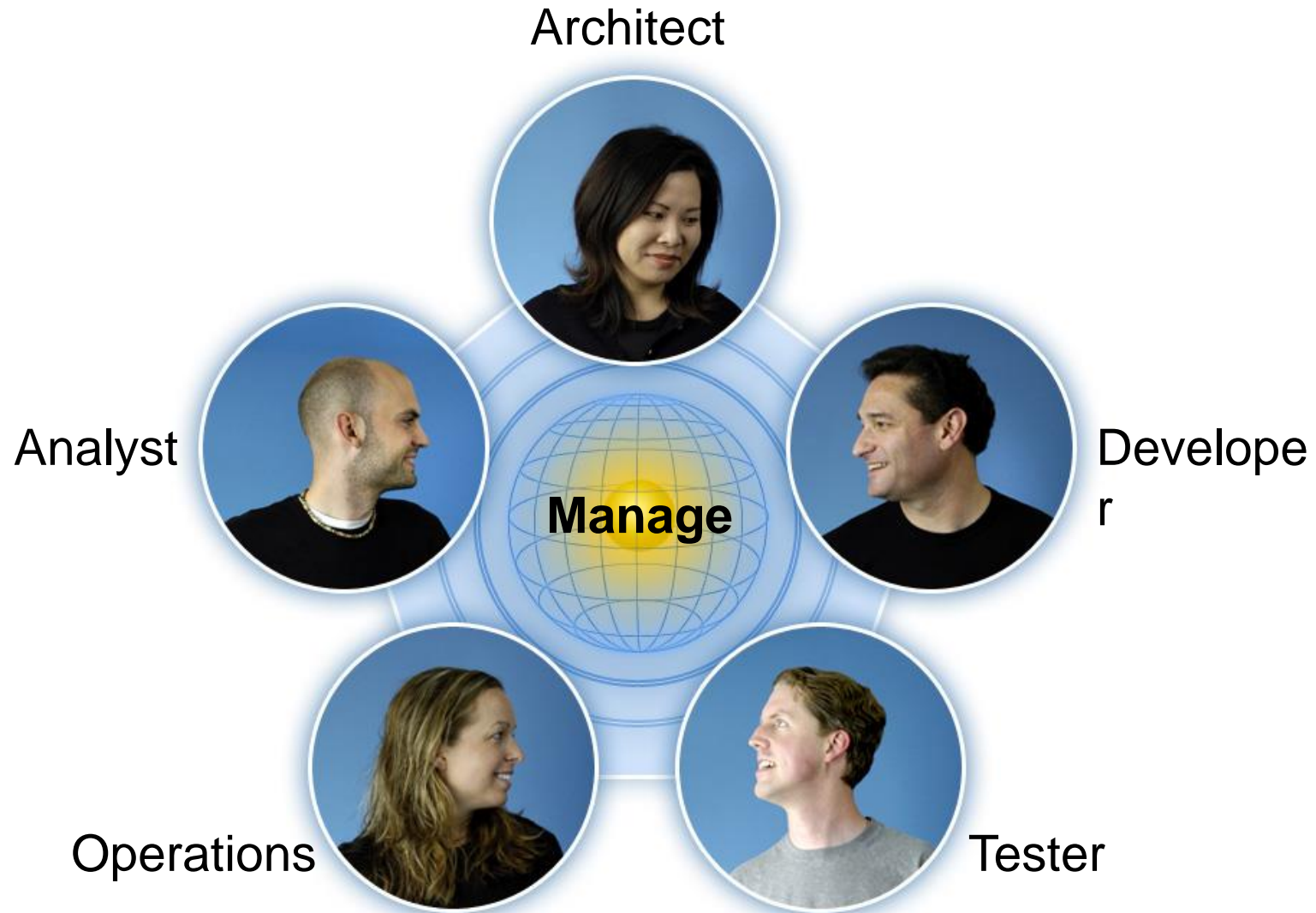
motion path
grown

pass
advance
speed up

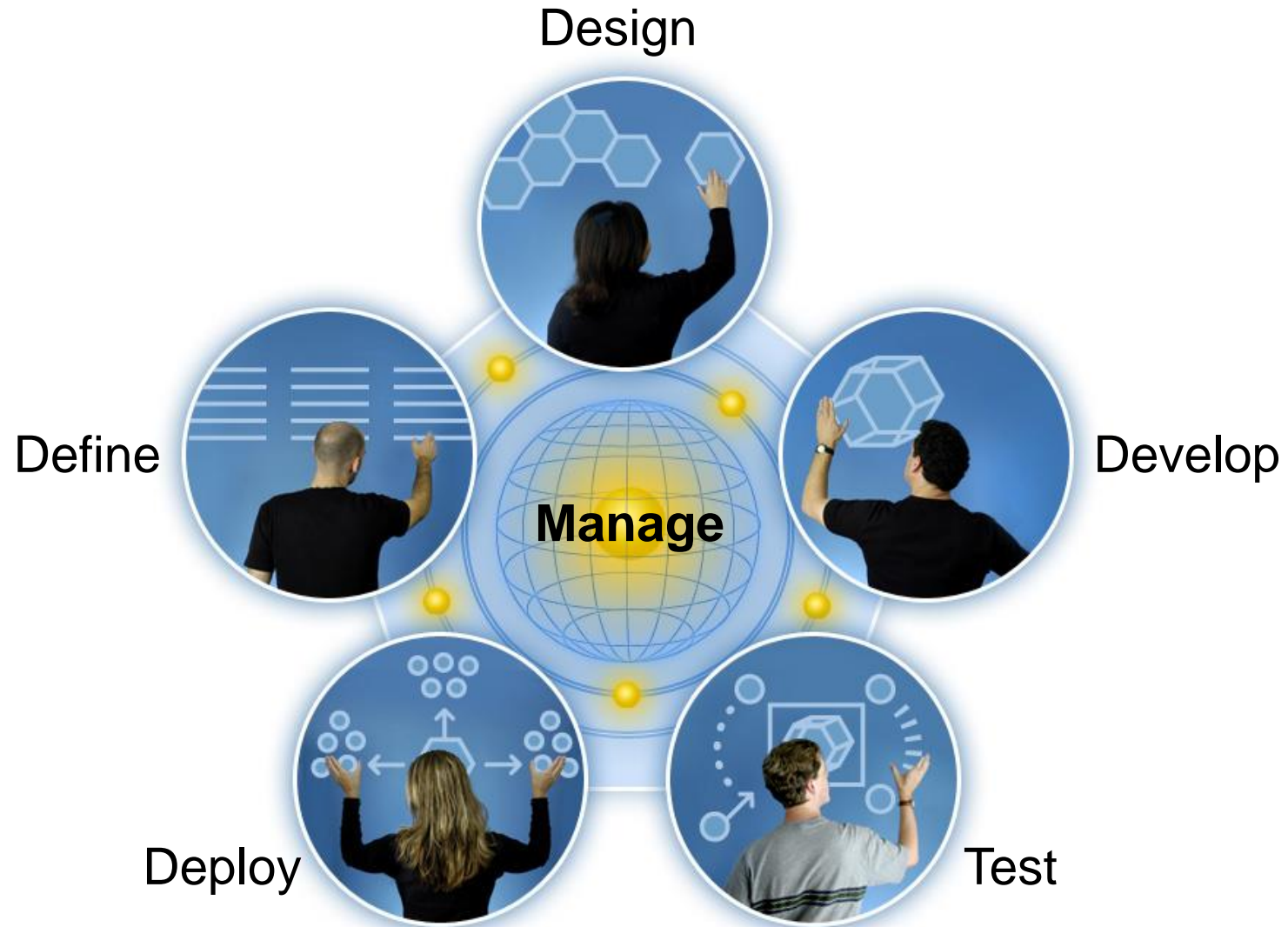

motion path

You Are Not Alone

You Are Not Alone

Mer tips från Slide:ology (Duarte)

- Håll bakgrunden ren
- Sträva efter enhetlighet och symmetri
- Undvik skarpa färger utan särskild orsak
- Undvik alla onödiga effekter

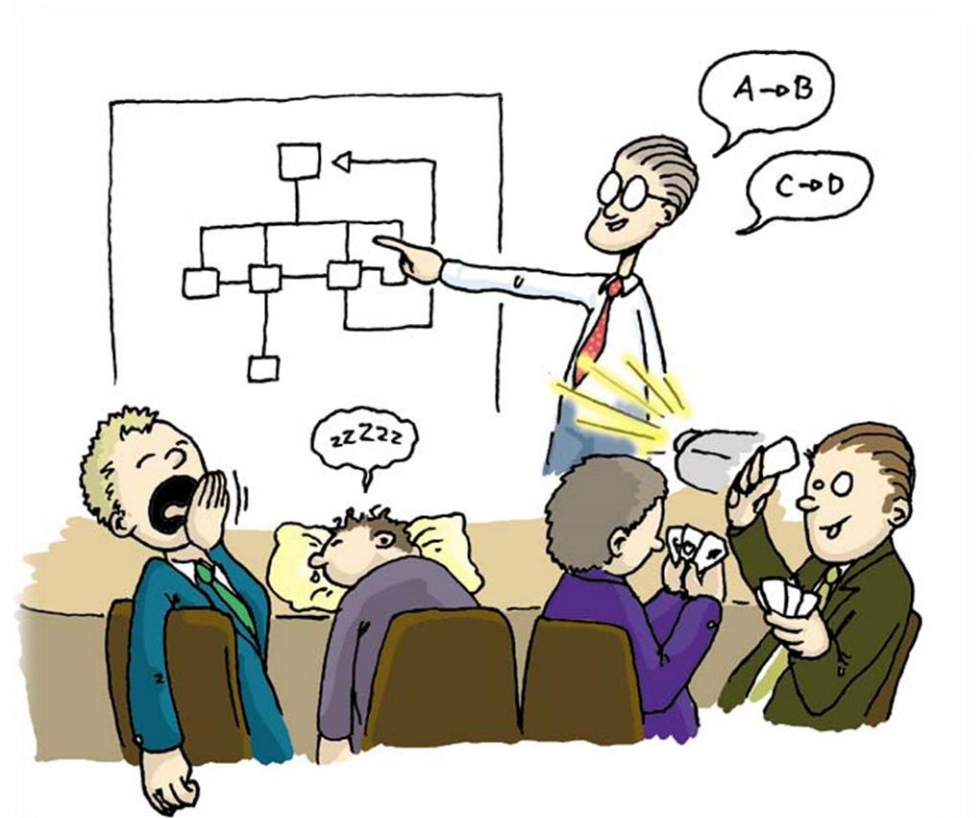
Fördelar med hjälpmedel

- minnesstöd
- eftertryck
- överblick
- konkretion, illustration
- variation
- känsla

Risker med Powerpoint

- monotont och opersonligt
- rörigt och oprofessionellt
- svårt fokusera på talet

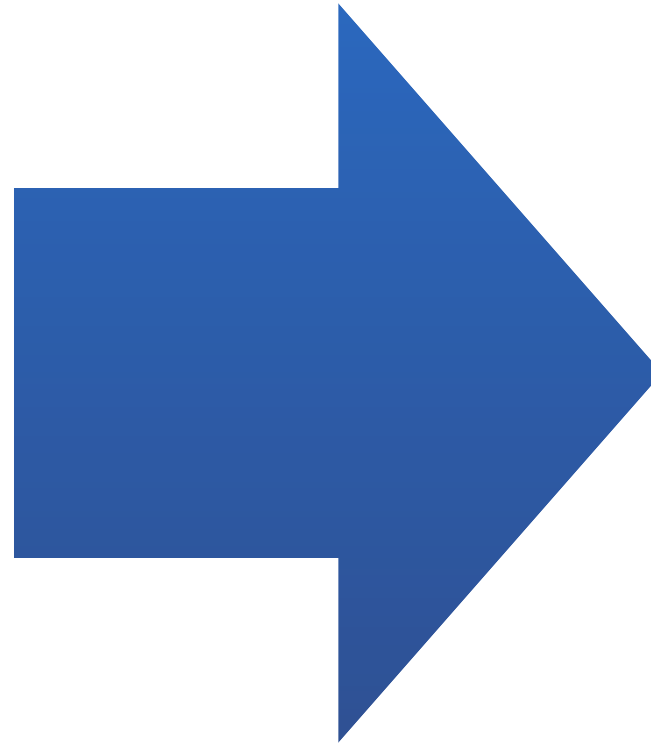

Michael Alleys påstående–bevis-modell bryter mot typiska powerpointmodellen

Korta ämnesrubriker

Punkter

Resultatorienterat

Rubrik= påståenden
med huvudpoängen

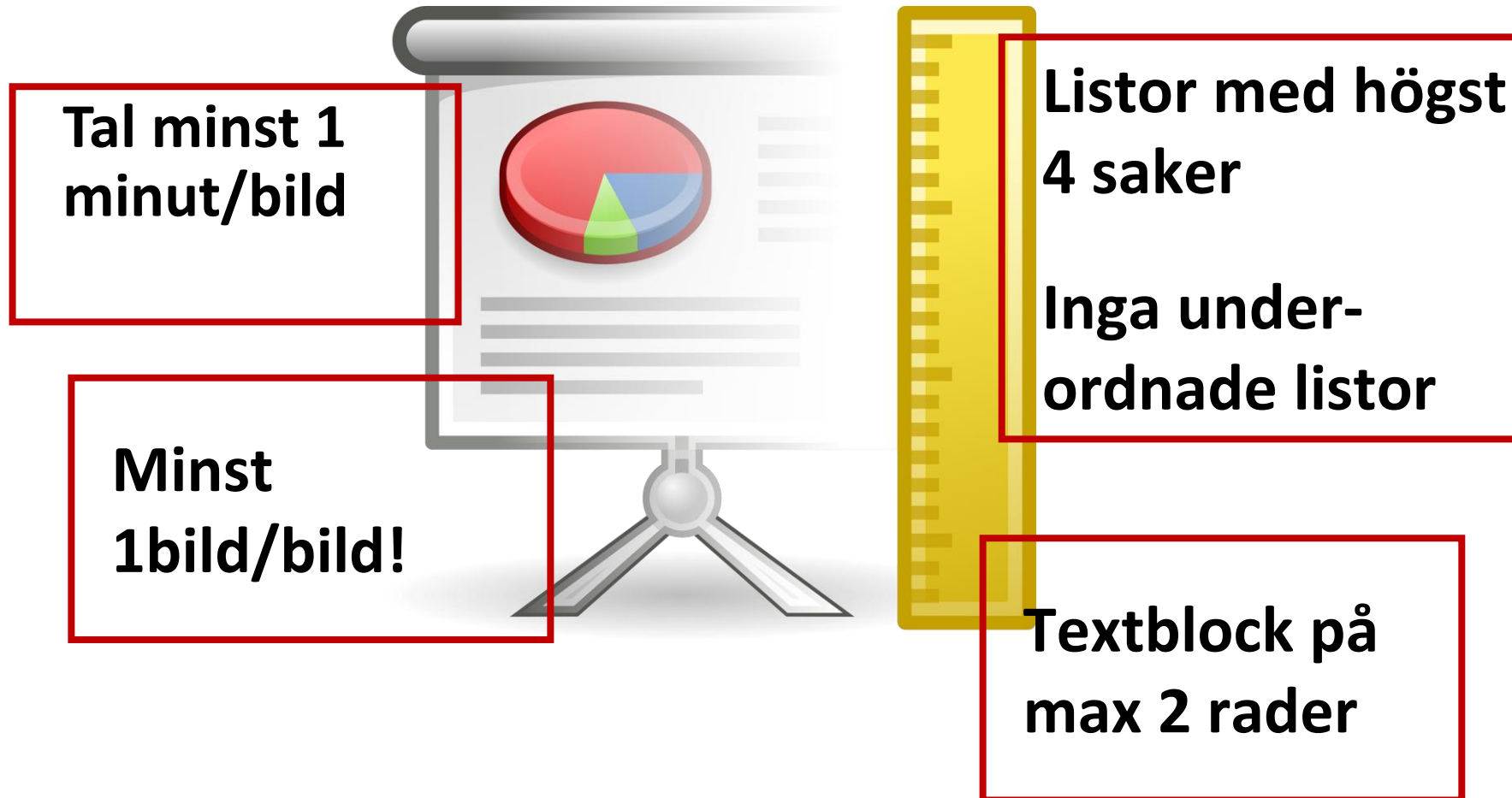
Bilder, textblock

Processorienterat

Exempel (<http://writing.engr.psu.edu/slides.html>)

- Bildserie om Kohonen-nätverk <http://writing.engr.psu.edu/samples/kirsch-revised.pdf>
- Bildserie om Xenonljus <http://writing.engr.psu.edu/samples/fishbone.pdf>
- Bildserie från simulationslab <http://writing.engr.psu.edu/samples/simula.pdf>

I Alleys modell är rubriken ett påstående som får stöd av bilder, diagram, filmer och textrutor

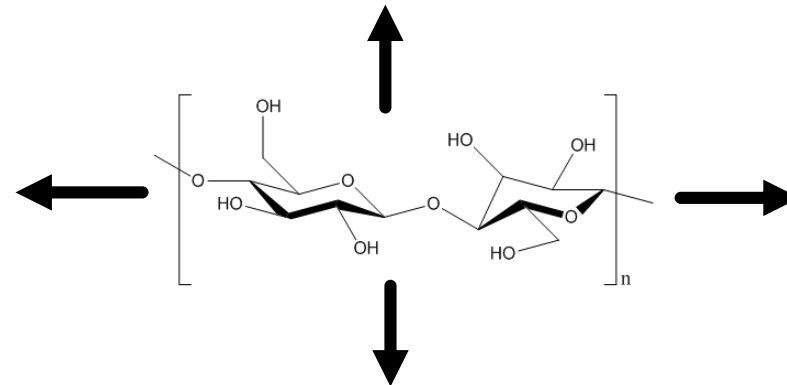
Struktur med hjälp av bilder

- Titelbild med rubrik, namn, avdelning...
- Dispositionsbild (nyckelbilder)
- Förstabild för varje mittsektion
- Illustrationer som återkommer
- Sammanfattningsbild (länge)

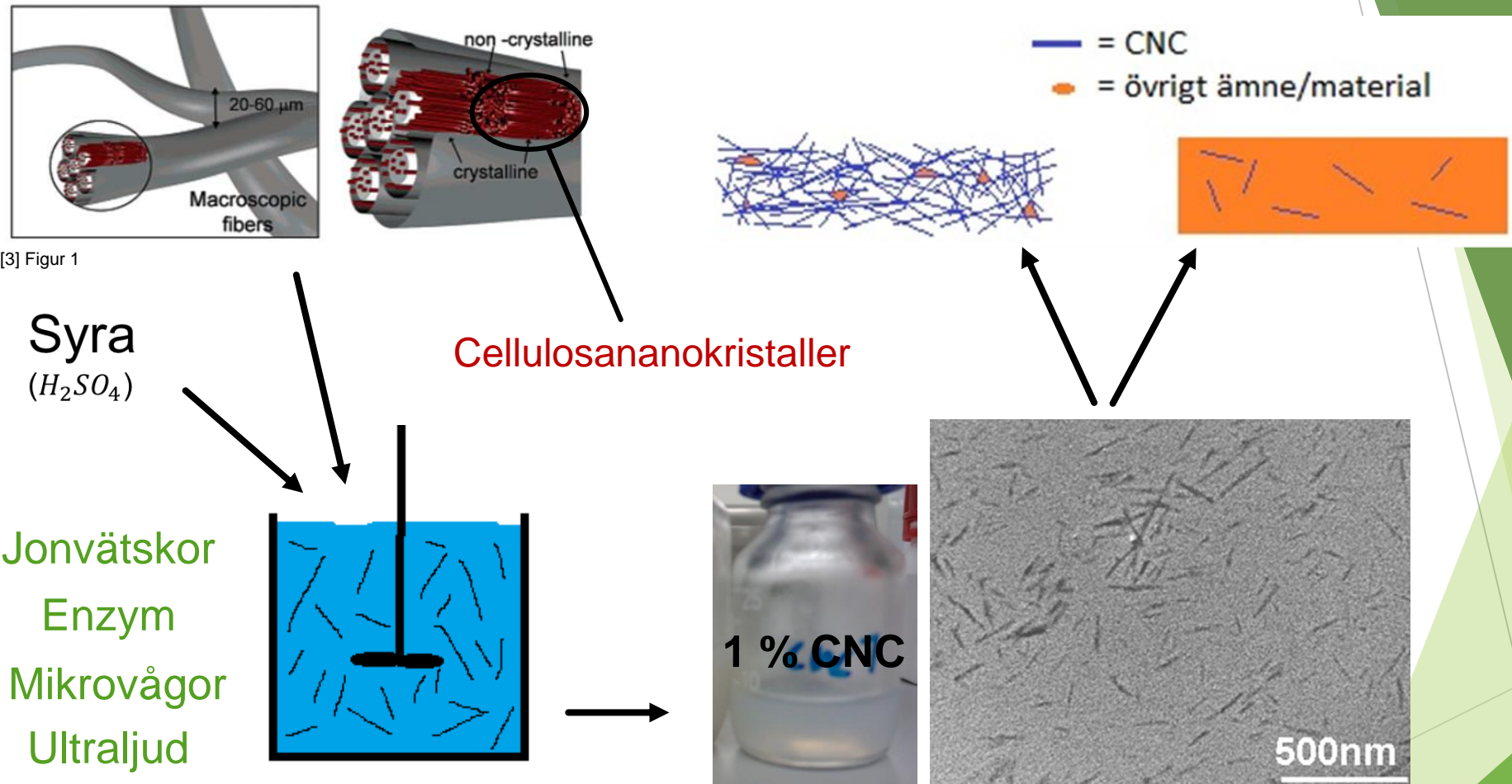
Vad kan man göra med cellulosa?

[24] Journal of Applied Pol. Sci. 2013

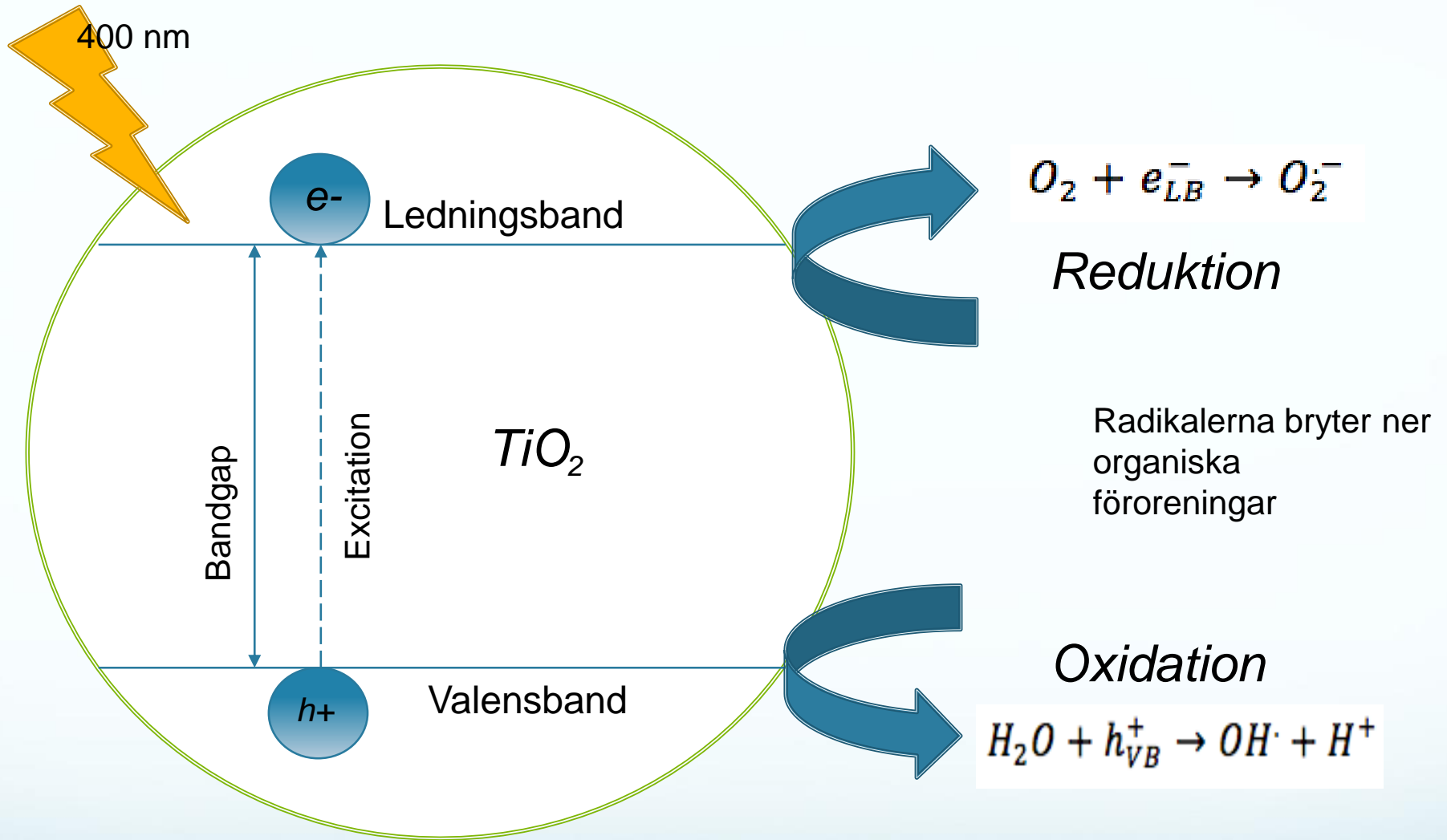

CNC framställs kemiskt

[3] Figur 1

[13] Carbohydrate Polymers. 2012

400 nm

e^- Ledningsband

Bandgap

Excitation

TiO_2

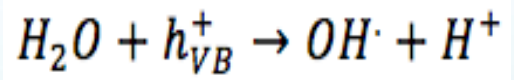
h^+ Valensband

Reduktion

Radikalerna bryter ner organiska föroreningar

Oxidation

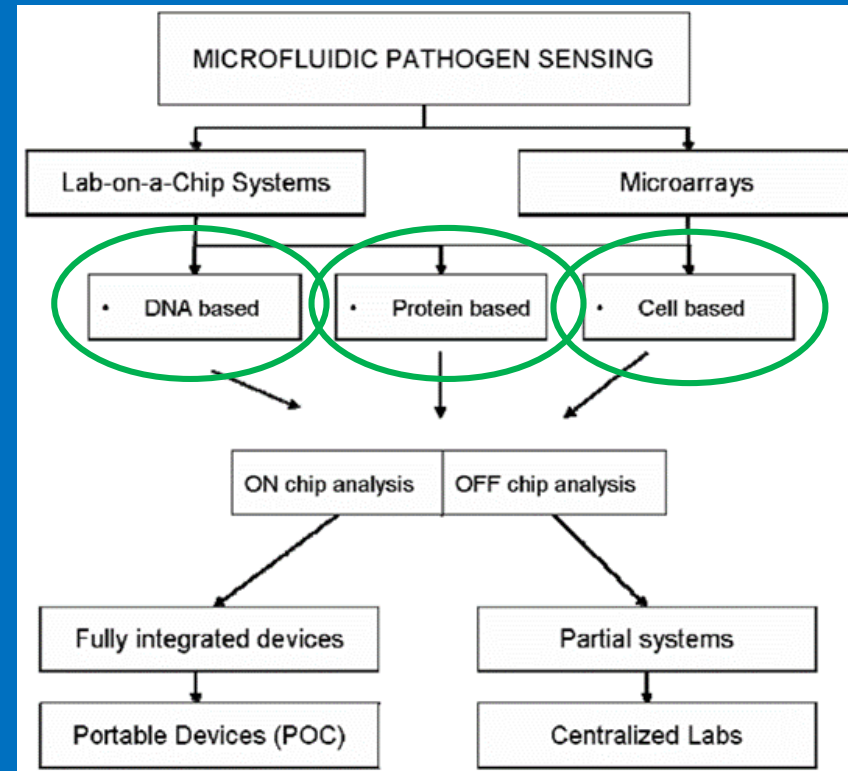

Detektion av patogena bakterier

Chipp-baserade system

Snabba, exakta och bärbara

Olika detektionsmetoder

Mairhofer, et. al., 2009

Övergångar

(några exempel från Mimi Overbaugh)

- Många har upplevt detta problem...
- Det utvecklas nu en lösning på problemet...
- Vi kan börja med att titta på hur proceduren går till...
- Resultatet beror inte bara på fysisk träning, utan också på skeenden inne i kroppen...

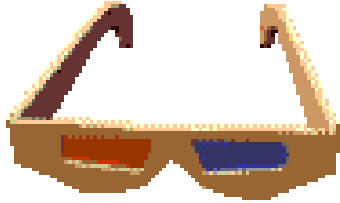
Inte bara Powerpoint och presentationsprogram kan användas, utan också andra hjälpmedel finns...

Tavlor av olika slag

- Lugnt tempo
- Spontant intryck
- För långsamt?
- Handstil avgörande
- Ryggen mot lyssnarna

Film

- Effektivt för att visa förändring
- Trevlig omväxling
- Korta snuttar bäst
- Lysnaren fokuserad enbart på filmen
- Måste ge mervärde!

Demonstrationer och modeller

- Ofta engagerande
- Inte bara syn, också hörsel, lukt kan aktiveras
- Modellerna måste kunna ses
- Försök kan misslyckas

Andra hjälpmedel

- objekt som skickas runt
- stödpaper (när?)

Språket

- Naturligt men vårdat och klart
- Begripligt för alla
- Varierat (tempo, tonläge, röststyrka)
- Konkret: ge exempel!

Stilval och framtoning

**Facktermer >
trovärdighet**

**Enklare ord >
samhörighet**

Personligt > känsla

Allmänt > vikänsla

Glatt humör > trevligt

Allvarligt > seriöst

Stil på ord och uttryck

- **Konkretion**

fattiga länders problem / svältande barn

- **Exakthet, detaljrikedom**

47,3 procent / hälften

- **Värdeladdning**

Chans, möjlighet eller risk?

Krydda språket

- exempel och analogier
- berättelser
- humor
- personlig kontakt med lyssnarna

Otto Frisch: ”Om en atom vore förstörad till en buss storlek – så skulle kärnan vara lika stor som pricken på detta i”

Professorer som använder analogier – några exempel

- **Johan Rockströms sommarprat:** vi tror att jorden har liten förkyning när den i själva verket har cancer. Lyssna också på hur kampen om klimatförändringen kan jämföras med Rocky Balboas avgörande boxningsmatch – nu 10:e ronden...
<http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/571827?programid=2071>
- **Hans Rosling:** se till exempel presentationen i Globen, “Hela Sverige skramlar”. <https://www.youtube.com/watch?v=pHEsjQEsVyk>
- **Lars Bergström om nobelpriset i fysik:** “Genom kvantmekaniska oscillationer kan en partikel byta identitet och bli en annan partikel. Det här är lika konstigt som om fotbollsspelaren Zlatan skulle skjuta ett skott och bollen ändrade färg till rött under färden fram till målet. Ungefär så här fungerar neutrinerna”
<http://svenska.yle.fi/artikel/2015/10/06/nobelpriset-i-fysik-till-japan-och-kanada>

Ännu ett exempel på analogi, lånat från Nancy Duarte

- <http://resonate.duarte.com/#!page137>

Krydda språket

- Metafor: *om datorn smittas av virus*
- Liknelse: *materialet smälter som glass*
- Paradox: *ju mer man slösar, desto mer får man*
- Metonymi: *grindarna har nu stängts för alltid*
- Retorisk fråga: *Tar processen då slut här?*

Krydda språket

- **pleonasm**: *stadig och stabil*
- **alliteration**: *man måste vika, vända och sedan vänta*
- **anafor**: *Vi undviker miljöförstöring, vi undviker ekonomisk förlust och vi undviker mänskligt lidande*

Rösten

- Tala tillräckligt **högt!**
- Sträva efter **avslappnad** röst
- **Variera** styrka, tempo och ton!
- **Betona** viktiga ord
- Kom ihåg att vara **tyst** då och då.

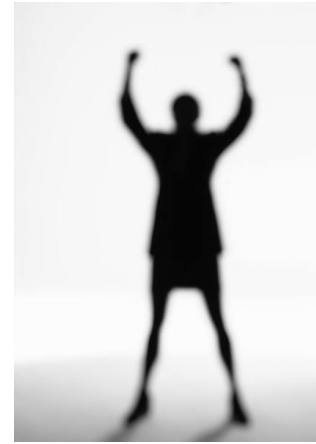

Det som inte är ord

- Undvik ööh, vahetterenu, liksom...
- Använd kroppsspråk, men inte manér
- Håll ögonkontakt med publiken
- Stå upp! Rör dig lite om du vill

Kroppsspråk och gester

- Se på lyssnarna. Reagera, uppmärksamma.
- Lås inte händerna. Gester är viktiga.
- Också minspel förstärker.

Traditionell och modern presentationsstil enl. Duarte

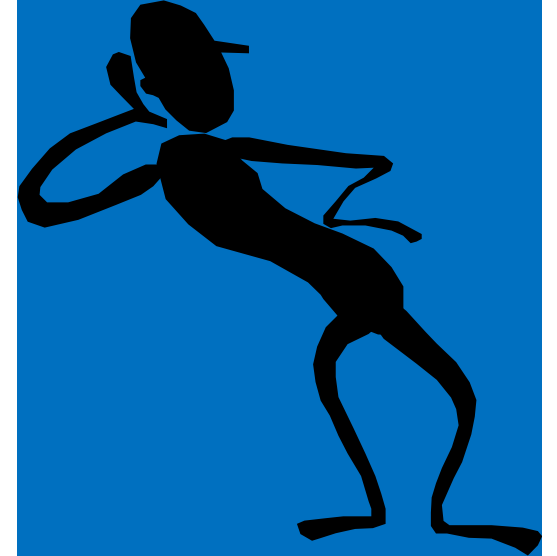
- talaren bakom podiet
 - seriös, monoton ton
 - uppläst text, statiska bilder
 - avbrott och respons undviks
 - kunskap om ämne
 - felfritt, omständligt
 - ensidigt framförande
- > scenen används
 - > variation, entusiasm
 - > få bilder, rörelse
 - > avbrott planeras, samverkan uppmuntras
 - > förundran, respekt för ämne
 - > mänskligt, minnesvärt, kortfattat
 - > utrop, skrivande, ritande, spel, sång, frågor

Uppgift: analysera presentationen

- 1) Språket (kryddor?)
- 2) Framtoningen, stilen
- 3) Kroppsspråket och rösten
- 4) Övrigt ni lägger märke till

Om att lyssna...

- Lyssnande: inte en passiv handling. Ansträngning krävs!
- Registrera, bearbeta!
- Koppla bort allt annat.
- Var generös!
- Fokusera på det positiva, lärorika.
- Visa intresse. Nicka, reagera.

Opponering

Tider

28.3

Deadline för **skriftlig opponering**

Nästa vecka + veckan därpå

Individuell respons (textverkstad 2)

18.4

Deadline för slutlig version av kandidatarbetet

19–21.4 (?)

Talverkstäder

24.4

Inlämning av uppgift från talverkstaden + presentationsmaterial

25–27.4

Seminarium, **muntlig opponering**

Om kritik

- Kritik hör till livet och arbetslivet!
- Ingen kritik, ingen utveckling!
- Självkänsla behövs!

”När man [...] tänker ut saker, upptäcker man ibland att en idé som verkade vara riktigt idéaktig inne i hjärnan, är helt annorlunda när den kommer ut i det fria och andra människor ser på.” (Nalle Puh)

Skriftlig opponering

- Använd blanketten, åtminstone som mall.
<https://mycourses.aalto.fi/course/view.php?id=11969§ion=1>
- Använd den information du snart får om opponering!
- Tänk på vad du själv skulle vilja veta för att kunna förbättra ditt arbete!

Se till att din opponering inte är

- oengagerad, dåligt förberedd
- för slätstruken och berömmande
- fokuserad på oviktiga detaljer
- fokuserad på språkfel mer än sakinhåll
- för ytlig utan motiveringar
- (för negativ och kritisk)

Att ge kritik

- Din kritik ska **hjälpa** skribenten att förbättra sitt arbete + kommande arbeten
- **Motivera** både positiva och negativa synpunkter.
- Kritik kan uttryckas i **frågeform**: *Menar du att...? Kan du utveckla...? Kan man inte se det som om...? Skulle man inte i stället...?*)

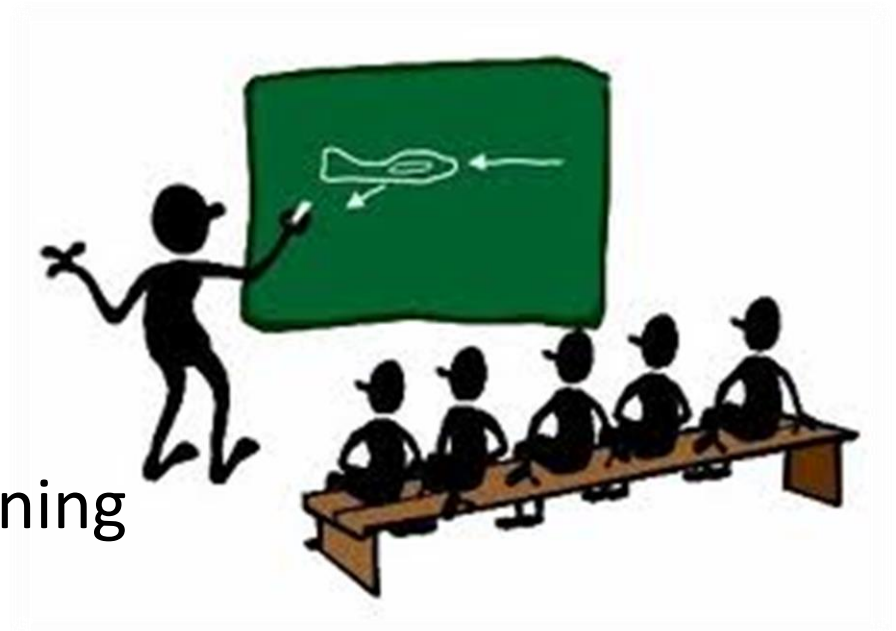

Muntlig opponering

- Seminariet: respondent, opponent, publik (däribland handledaren).
- 20 minuter per arbete: 10 för respondenten, 5 för opponenter, 5 för handledaren + publiken.
- Opponera på **innehållet** i arbetet (språket + framställningen endast kort vid behov).
- Opponera på det skriftliga arbetet (måste förberedas) OCH presentationen (lyssna noga).

Det vetenskapliga seminariet

- En undervisningsform
- Det vedertagna sättet att diskutera forskning
- En uppbyggande, kritisk diskussion
- Ett vetenskapligt samtal där alla närvarande deltar
- En chans för respondenten att sprida och försvara sitt budskap

Seminarier är olika

- Formellt eller informellt?
 - För vem? (svårighetsgrad m.m.)
 - Obligatoriskt eller frivilligt?
-
- Meningsutbyte eller kunskapsutbyte?
 - Sak eller person?

[http://www.abo.fi/fo
rskning/disputera#d
ocument8](http://www.abo.fi/fo
rskning/disputera#d
ocument8)

Opponentens arbete

- **Din roll: att hjälpa!** Fråga, hitta nya synvinklar, kom med förslag.
- Mer detaljer i skriftliga opponeringen
- På seminariet: bara det viktigaste
- Börja med helheten, sedan delasppekter
- Kommentera inte sida för sida
- Var konkret, ge exempel

Opponenten granskar *helheten*

- Har arbetet vetenskaplig grund och tas intressant kunskap fram?
- Vilka är arbetets starka och svaga sidor?
- Är arbetet tillräckligt noggrant?
- Är arbetet sakligt och objektivt?
- Är stilen vetenskaplig och språket gott?

Opponenten granskar *problemställning, syfte, avgränsning*

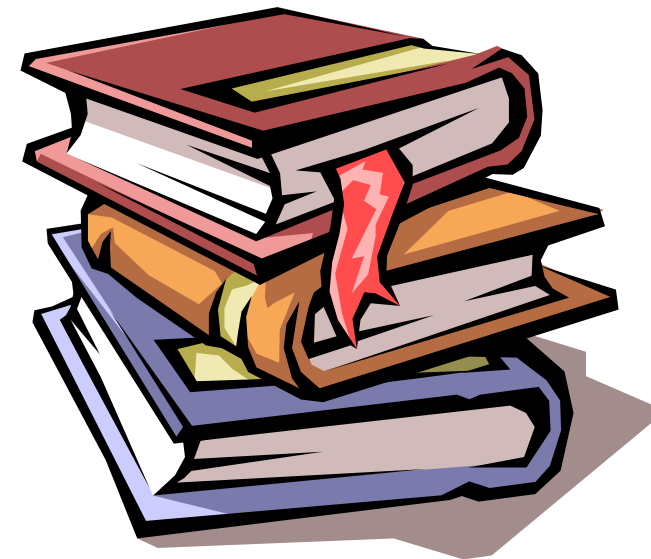
- Får läsaren en introduktion och översikt av ämnesområdet?
- Är syftet klart angett?
- Är motiveringen relevant och klar?
- Motsvarar rubriken innehållet?

Opponenten granskar *framställningen*

- Är texten logiskt uppbyggd? Finns det luckor? Finns det onödiga utvecklingar?
- Är texten lätt att förstå? Är kopplingarna mellan avsnitten tydliga?
- Är mellanrubrikerna informativa?
- Är tabeller och figurer väl valda och rätt använda?

Opponenten granskar *teori, metod, genomförande*

- Är centrala begrepp klart definierade?
- Är materialet relevant? tillräckligt?
- Är metoden lämplig för att uppnå syftet?
- Är valet av metod väl motiverat och beskrivs metoden tillräckligt?
- Är genomförandet noggrant och tillräckligt utförligt?

Opponenten granskar *användningen av referenser*

- Är litteraturen relevant? tillräckligt ny?
- Är källorna rätt tolkade? (Kolla minst 1!)
- Är hänvisningarna korrekta?
- Är skillnaden mellan egna ord och källornas klar?
- Finns alla källor med i litteraturförteckningen?

Opponenten granskar *resultat, diskussion, slutsatser*

- Är resultaten tydligt presenterade?
- Överensstämmer slutsatserna med problemställning och syfte?
- Är slutsatserna värdefulla? trovärdiga? för allmänna? för långtgående?
- Visar diskussionen att avhandlingen har vetenskaplig och praktisk relevans?
- Finns det oklarheter?

Råd till respondentent

- Det är texten som granskas, inte du.
- Seminariet är undervisning, övning.

.....

- Tacka för värdefulla synpunkter.
- Var öppen för kritiken, men låt dig inte nedslås.
- Bemöt kritiken sakligt. Du måste inte hålla med om allt.

För att sammanfatta. Som opponenter ska du:

- skriva tillräckligt utförligt
- läsa den **slutliga versionen** av arbetet du opponerar på
- förbereda **minst 5 kommentarer** och frågor innan seminariet
- vara beredd att göra ändringar efter presentationen
- vara aktiv även som åhörare

Talverkstäder 19–21 april i U359a

2 alternativ: 19 och 20 eller 20 och 21 april

Presentationer 10 min + respons

Videofilmning > egen analys (hemma)

Grupperna: så olika seminariet som möjligt